

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Тарасівська сільська рада
Бобринецького району
Кіровоградської області**

вул. Центральна, 5, с. Тарасівка,
Бобринецький район,
Кіровоградська область, 27240

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Тарасівської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про затвердження ставок земельного податку та надання пільг зі сплати податку на землю фізичним та юридичним особам» (Проект 1), «Про затвердження ставок єдиного податку фізичних осіб - підприємців на території Тарасівської сільської ради на 2018 рік» (Проект 2), «Про податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, як складової податку на майно на території Тарасівської сільської ради на 2018 рік» (Проект 3) (далі – проекти рішень) та документи, що надані до них листом Тарасівської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області від 13.06.2017 № 447.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Тарасівської сільської ради з питань бюджету, фінансів і власності щодо їх регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо Проектів 1 - 3

Проектами 1-3 на території Тарасівської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачених статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), визначаються їх обов'язкові елементи.

Пунктами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок на майно (в частині транспортного

ВІХ №6355/0/20-17 від 01.08.2017

податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Натомість, у Проектах 2 та 3 відсутні всі обов'язкові елементи, наприклад, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку тощо, що не узгоджується з наведеними вимогами ПКУ.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Назва Проекту 1 потребує редакційних правок в частині доповнення назвою сільської ради, на території якої встановлюється плата за землю та роком, в якому планується застосовувати ставки податку.

Щодо Проекту 1

Проектом 1 встановлюються ставки земельного податку по населених пунктах Тарасівської сільської ради на 2017 рік, затверджується Положення про плату за землю та порядок сплати плати за землю (додаток 1 до проекту рішення).

1. Додатком 1 до проекту рішення встановлюється норми як земельного податку, так і орендної плати (наприклад, підпункт 1.2 пункту 1 додатку 1 визначає платників орендної плати, підпункт 2.2 – об'єкти оподаткування, 3.2 – базу оподаткування орендною платою тощо).

Підпунктом 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ визначено, що плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до пункту 288.1 статті 288 ПКУ підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. При цьому, пунктом 288.5 статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Отже, пропонуємо з додатку 1 до проекту рішення виключити норми, що регулюють питання орендної плати.

2. Підпунктом 5.3 пункту 5 додатку 1 до проекту рішення визначено, що перелік пільг для фізичних та юридичних осіб, наданих у межах норм пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України, визначено у додатку 1.2 «Пільги зі сплати земельного податку» до цього положення.

Натомість додаток 1.2 до положення не надано, що в свою чергу унеможливило об'єктивно розглянути проект рішення та підготувати пропозиції відповідно до принципів державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

Щодо Проекту 2

Проектом 2 встановлюються ставки єдиного податку для фізичних осіб - підприємців на території Тарасівської сільської ради на 2018 рік (додаток 1 до проекту), затверджуються перелік видів діяльності та відповідні ставки єдиного податку (додаток 2 до проекту рішення).

1. Відповідно до статті 293 ПКУ ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі - прожитковий мінімум), другої групи - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі - мінімальна заробітна плата), третьої групи - у відсотках до доходу (відсоткові ставки) (пункт 293.1)

Фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць (пункт 293.2):

1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Тобто, відповідні місцеві ради у своїх рішеннях встановлюють фіксовані ставки єдиного податку виключно для платників такого податку першої та другої груп.

Ставки єдиного податку, а також його обов'язкові елементи для третьої та четвертої груп платників єдиного податку вже встановлені у фіксованих розмірах ПКУ, а отже і не потребують встановлення рішеннями відповідної місцевої ради.

Водночас, підпунктами 3.3 та 3.6 додатку до проекту рішення встановлюються ставки податку для платників єдиного податку третьої та четвертої груп. Іншими пунктами додатку 1 визначаються обов'язкові елементи для таких платників єдиного податку (наприклад, пунктом 2 визначено об'єкт та базу оподаткування виключно для платників четвертої групи, абзацами 3) та 4) підпункту 1.1 пункту 1 платниками податку визначено суб'єктів господарювання,

що застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, третьої та четвертої груп інші).

Пунктом 3.1 розділу 3 додатку 1 до проекту рішення ставка єдиного податку встановлюється для першої групи платників єдиного податку - 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати (додаток 1);

Пунктом 3.2 розділу 3 додатку 1 до проекту рішення ставка єдиного податку встановлюється для другої групи платників єдиного податку - 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати (додаток 2).

Підсумовуючи наведене вище, зазначаємо, що в проекті рішення:

- порушено нумерацію додатків - додатком 1 встановлюється єдиний податок, визначаються обов'язкові елементи податку та додатком 1 встановлюються ставки єдиного податку платників I групи (*відповідно до проекту рішення ставки для першої та другої груп платників єдиного податку залежно від виду господарської діяльності встановлено у додатку 2*);

- ставки для першої групи платників єдиного податку встановлено у відсотках від мінімальної заробітної плати замість прожиткового мінімуму;

- встановлюються ставки податку для третьої та четвертої груп платників єдиного податку, повноваження встановлення яких у органів місцевого самоврядування відсутні.

Враховуючи вищезазначене пропонуємо:

по-перше, визначити ставки податку для першої групи платників єдиного податку відповідно до вимог ПКУ у відсотках до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, ставку податку для II групи платників єдиного податку - у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;

по-друге, внести редакційні правки до додатку 1 в частині визначення правильної нумерації додатків до проекту рішення;

по-третє, з метою приведення проекту рішення до вимог ПКУ виключити з додатку 1 до проекту рішення норми щодо встановлення ставок податку та інших елементів податку для платників єдиного податку третьої та четвертої груп.

2. Таблицею додатку 2 до проекту рішення встановлюється ставки податку для платників єдиного податку.

Однак, групи платників єдиного податку, бази оподаткування в таблиці не зазначено, що може призвести до неоднозначного трактування норм проекту рішення особами, що будуть виконувати або впроваджувати вимоги цього акта.

Отже, пропонуємо визначити в таблиці додатку 2 для платників якої групи єдиного податку встановлюється ставка, а також базу оподаткування (наприклад, інформацію викласти у двох таблицях: таблиця 1 – ставки податку для платників єдиного податку першої групи (встановлюється у відсотках до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року); таблиця 2 - ставки податку для платників єдиного податку другої групи (встановлюється у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року).

Щодо Проекту 3

Проектом 3 затверджується Положення про розміри та порядок справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, як складової на майно на території Тарасівської сільської ради (додаток 1 до Проекту 3).

1. Назва додатку 1 до Проекту 3 носить назву «ПРОЕКТ ПОЛОЖЕННЯ про податок на майно на 2018 рік». Абзацом 1 додатку 1 до Проекту 3 визначається, що податок на майно складається з:

- I. Податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- II. Єдиний податок для суб'єктів підприємницької діяльності ;
- III. Плата за землю.

Водночас, додатком визначаються норми виключно податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (розділ I).

Крім того, відповідно до пункту 2 проекту рішення затверджується Положення про розміри та порядок справляння податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, як складової на майно на території Тарасівської сільської ради (додаток 1).

Отже, назва додатку 1 потребує приведення до формулювання, визначеного проектом рішення, а абзац 1 додатку 1 – виключення з цього додатку.

2. Підпункт 4.2 пункту 4 додатку 1 до проекту рішення дублює норми ПКУ, якими встановлюються вимоги (критерії) до визначення органами місцевого самоврядування пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (пункту 266.4. статті 266 ПКУ).

Враховуючи вищезазначене пропонуємо підпункт 4.2 пункту 4 виключити з додатку 1 до Проекту 3 з одночасним його доповненням конкретними умовами щодо надання пільг зі сплати податку з об'єктів нежитлової нерухомості та визначити порядок їх застосування та розмір кожної встановленої пільги (у разі їх передбачення).

Одночасно звертаємо увагу, що не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів (підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

3. Підпункт 5.1 пункту 5 додатку 1 дублює норми підпункту 266.5.2 пункту 266.5 статті 266 ПКУ, яким встановлено межі ставок, в рамках яких місцеві ради встановлюють ставку податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Пропонуємо виключити підпункт 5.1 пункту 5 з додатку 1 до проекту рішення, залишивши в пункті 5 чіткі фіксовані ставки податки для об'єктів житлової та нежитлової нерухомості.

Таким чином, проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення їх у відповідність до вимог Податкового кодексу України.

Враховуючи вищевикладене, проекти рішень не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідності форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у

вирішення існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до Проектів 1-3 (далі – АРВ)

Надані АРВ не в повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Так, у розділі I АРВ «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас, розділами I Проектів 1 та 3 чітко не визначено проблеми, які передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробником не надано навіть текстового опису, не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний вплив, що не узгоджується з принципом доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

При заповненні розділу III АРВ, розробник, описуючи вигоди та витрати для держави, громади та суб'єктів господарювання визначив мінімальний перелік вигод та витрат, обмежився виключно текстовим описом, не наведено жодних витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають, як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу. В АРВ до Проекту 3 вигоди та витрати для держави, громади та суб'єктів господарювання взагалі не визначені.

Водночас, при оцінці впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання у розділі III АРВ вказано, що регулювання поширюється виключно на суб'єктів малого та мікробізнесу (далі – СМП), для яких у кожному АРВ розраховано Тест малого підприємництва (М-тест). Зазначаємо, що при наведенні значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних.

Крім того, при проведенні оцінки впливу на сферу інтересів органу місцевого самоврядування до витрат за однією з альтернатив віднесено витрати на розповсюдження та тиражування прийнятого рішення, що не відповідає вимогам Методики, адже в процесі проведення оцінки впливу необхідно кількісно визначити витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта, а *розповсюдження регуляторного акта та його опублікування не відноситься до*

результатів дії регуляторного акта та здійснюється у рамках вимог Закону незалежно від змісту та вимог такого акта.

Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок відповідного податку.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акта, розробником **не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок єдиного податку, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.**

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а встановлення, наприклад, ставок єдиного податку для всіх видів господарської діяльності передбачено на максимальному рівні, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

При визначенні показників результативності регуляторного акта (розділ VII АРВ), суми надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів не співпадають з розрахованими в М-тестах (під дію підпадають виключно СМП).

Так, в АРВ до Проекту 1 сплата податків СМП у рік склала 6 292,8 грн., а надходження до бюджетів – 524,69 грн. щоквартально (2098,76 грн. на рік).

В АРВ до Проекту 2 сплата податків СМП склала у рік 20 829,6 грн., а надходження до бюджету – 52 100,75 грн. поквартально (208 403 грн. на рік).

В АРВ до Проекту 3 сплата податків СМП склала у рік 4,80 грн., а надходження до бюджету – 406,5 грн. поквартально (1626 грн. на рік).

Некоректне визначення показників результативності регуляторного акта не дозволить оцінити досягнення цілей, а, відповідно, встановити на наступні бюджетні періоди економічно доцільні ставки місцевих податків.

В таблиці розділу 3 М-тесту АРВ до Проекту 3 визначено, що дія поширюється на 2 СМП, витрати в місяць на одного СМП складають 67,75 грн., але при цьому сумарні витрати для всіх СМП склали 4,80 грн.

Крім того, при розрахунку сумарних витрат СМП (розділ 4 М-тесту) розраховано витрати, як на перший рік впровадження проекту, так і на наступні

п'ять років, що не відповідає вимогам законодавства, так як відповідно до вимог Бюджетного та Податкового кодексів України рішення про встановлення місцевих податків і зборів приймаються на кожний бюджетний рік, відповідно, дія такого рішення – 1 рік.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проекти рішень Тарасівської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про затвердження ставок земельного податку та надання пільг зі сплати податку на землю фізичним та юридичним особам», «Про затвердження ставок єдиного податку фізичних осіб - підприємців на території Тарасівської сільської ради на 2018 рік», «Про податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, як складової податку на майно на території Тарасівської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а аналізу регуляторного впливу до них – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даного проекту регуляторного акта.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

**В.о. Голови Державної
регуляторної служби України**

В.П.Загородній